

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MERJELÉNIK HETENKÉNT EGYSZEN:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hírde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A debreczeni adókiivetés.

Az első bizottság tárgyalásainak sorrendje.

A Debreczen sz. kir. város területére alakított első adókiivető bizottság elnöke: Megyeri Pál dr. ügyvéd, Ternovszky Alajos kir. tanácsos pénzügyigazgatóval egyöntetűen megállapította a IV., V. és VI. közigazgatási kerületekben lakó adózók tételének tárgyalási sorrendjét. E szerint tárgyalás alá kerülnek a kivetési lajstrom:

1—61. tételig	1911	augusztus	7-én
62—143.	"	1911	" 8-án
144—203.	"	1911	" 9-én
204—268.	"	1911	" 10-én
269—320.	"	1911	" 11-én
321—423.	"	1911	" 12-én
424—508.	"	1911	" 14-én
509—556.	"	1911	" 16-án
557—607.	"	1911	" 17-én
608—690.	"	1911	" 18-án
691—854.	"	1911	" 19-én
855—926.	"	1911	" 21-én
927—1911.	"	1911	" 22-én
1012—1090.	"	1911	" 23-án
1091—1177.	"	1911	" 24-én
1178—1267.	"	1911	" 25-én
1268—1344.	"	1911	" 26-án
1345—1502.	"	1911	" 28-án
1503—1612.	"	1911	" 30-án
1669—1753.	"	1911	" 31-én
1754—1803.	"	1911 szeptember	1-én
1804—1874.	"	1911	" 2-án
1875—1950.	"	1911	" 4-én
1951—2026.	"	1911	" 5-én
2027—2059.	"	1911	" 6-án
2060-tól végig	"	1911	" 7-én

Debreczen szabad királyi város adóügyét 1911 szeptember 6-án tárgyalják.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját s az ezeknél kifizetett igazgatósági jelenléti díjak III. osztályu kereseti adóját 1911 szeptember 9-én állapítják meg. A kir. pénzügyigazgatóság részéről a bizottságban előadóként Nagy József tanácsos pénzügyigazgató helyettes van delegálva, aki nagy szaktudással készítette elő a javaslatokat. A tárgyalások helyisége az Egyháztér 4. szám alatt, a volt gazdasági akadémia épületében lesz.

A nyári város.

Azok a sokat emlegetett veszedelmes hőhullámok át-
hömpölyögtek az oceánon és ugyancsak főzik a vén Európát.
Szökik is előlük minden nagyvárosból, aki csak teheti, a

tenger hullámai közé, vagy a nagy hegyek hős erdeibe,
de legalább valami faluba, aszerint, amint a pénztárcája enged.

Mennyivel praktikusabb nálunk a berlini ember, aki rajong a szabad természetért és a kánikula az igazi szezonja. A német főváros lakói most vannak elemükben, ezekben a forró napokban és enyhe éjszakákban, amikor otthagyják az annyira magasztalt családi otthont és jóformán csak aludni járnak haza. A reggelit kivéve alig étkezik valaki a lakásán. A berliniek igazán megmutatják, hogy egy tengertől, hegytől, erdtől távol eső síkságon épült óriás város lakói milyen okosan tudják élvezni a nyár örömeit.

Egy Berlinjáró idegen úgy nyilatkozott egy ízben a német fővárosról, hogy lakóit a természet első sorban az eszem-iszomra alkotta. Ez a maliciózus utazó bizonyára kánikula idején fordult meg a spree-parti metropoliszban, ahol ilyenkor majdnem mindenki a nyári korcsmákban él. Férj a feleséggel, szerelmes ifju a kedvesével, barát a barátal a tágas kerthelyiségekben ad egymásnak találkát; az a néhány színház, mely nyáron is nyitva tartja kapuit, kong az ürességtől, pedig ugyancsak osztogatják a potyajegyeket. Aki fizet a szórakozásért, az a szabadban akar lenni.

Az előkelő osztály és a pénzarisztokrácia tagjai közt is sok akad, akit nem csábit el hazulról Norderney, Borkum, Sylt, vagy az Északi-tenger valami más divatos fürdője. A Grünewald és a Tiergarten fasoraiban már korán reggel látni szenvedelmes lovasokat, akik, mire a reggeli ideje elérkezik, alaposan kiélvezték a szabad természetet. Az estebéd a Grünewald, a Luna-park és az állatkert nagy vendéglőiben divatos: az utóbbiban huszezer ember étkezhetik egyszerre. A katonazenét természetesen el nem engedi a berlini nyaraló és nincs nagyobb élvezete, mint éjfélig elüldögélni az enyhe éjszakában. Légy és szunyog nem háborgatja mulatozásában, mert azokat tüzzel-vassal pusztítja a vendéglős. A mindenütt látható Verboten! fölírás a szó szoros értelmében ezeknek a kellemetlen kis állatoknak is szól.

Berlin ma mar egyébként is ideális nyári város. A Spree évről-évre népszerűbb lesz az evezős sport kedvelői előtt. Csónakok raja árasztja el a kis folyót, melynek partjait virágos kertek és — fölösleges talán említeni — nyári vendéglők szegélyezik. Akinek nem tetszik a Spree, nem kisebb élvezetet talál a Havel völgyében, melynek partja a legszebb erdei panorámát tárja a kirándulás elé. A Grünewald határán túl, ahol a folyó vize egész tóvá szélesedik, Babelsberg és Potsdam környékén, még több csónak tarkítja a medret, mint a Spree vizén. Potsdam mellett van a szép Wannsee is, mely a berliniek egyik legkedvesebb kirándulólhelye. Itt van továbbá a Wannsee-jattklub és a Svéd-pavillon, mely egyike a legdivatosabb

étkező helyeknek. Szabad fürdő, homokos part kínálkozik itt a vendég számára. Vidám láрма, hangos kacagás tölti be a környéket; férfi és nő, ifju és öreg ugy mulat itt, akárcsak a tengerparton lenne.

A parkokat estefelé mint a hangyaraj lepi el a szegényebb néposztály. Mindegy, hogy hová megy, vendéglőt, katonazenét mindenütt talál. Estefelé a munkaidő után kong a nagy város az ürességtől. Nyaral mindenki olcsón és élvezzi a szabad természetet.

Micsoda hitvány patak a Spree a szőke Dunához és milyen sivár a Grünewald a budai hegyek erdeihez képest. Nálunk mégis csak egy-két atléta csónakja lézeng a vizen, szabad fürdőnek nyoma sincs, az erdőkben pedig hétköznap csak itt-ott lát az ember egy-egy bujkáló szerelmes párt.

*

Az elmondottakhoz csak annyit adunk, hogy nekünk is van egy gyönyörű nagyerdőnk, ahová árnyas út vezet. És mit látunk? Mig más városokban esténkint a parkok és kertek tele vannak üdülést kereső közönséggel, nálunk este nyolc óra után alig látunk egy-két embert a nagyerdő parkjában. Pedig ugyszólván ez az egyetlenegy nyilvános üdülőkörhelyünk van, melyet gyalog és villamosvasutal könnyen meg lehet közelíteni, jól gondozott utai vannak, vendéglőjében a legkitünőbb ellátást kapunk, a park most már világítva van és ennek dacára az esti órákban, mikor legjobb a levegő, teljesen üres az erdő.

Drágaság és inség.

Az ország minden részéből hangzik a panasz a nagy szárazság miatt. Kalászos termésünkre elég jó idő járt, kapás növényeink azonban, ha hamarosan nem kapnak esőt — elpusztulnak és répát, tengerit, krumplit, nem teremhet a megkeményedett föld, aminek eredménye a már amugy is elviselhetetlen drágaságot csak emelni fogja.

Ha a mostani piaci árakat az öt év előtti árakkal összehasonlítjuk, körül-belül száz százalék az áremelkedés. Ezt a drágaságot nemcsak a szegénység, de még a módosabb ember sem bírja ki soká. És ami a legmegdöbbentőbb, ezen segíteni nem lehet és maholnap megesszük mindenünket és minden keresetünket a piac nyeli el.

Ide jutott a boldog Kanaánnak nevezett Magyarország. Az általános drágaság hihetetlen magasra emelte a nap-számbérekét és a birtokosok még drága pénzen sem kapnak munkaerőt, mert nincs módjukban a felemelt munkabérek megfizetni. Az iparos szintén nem tud eleget fizetni, tökehiányában estersége pang, egyszóval mindenki elégedetlen és senki sem találja meg munkájának ellenértékét és hasznát, csak adóssága nő, mert bevételéből nem tudja kiadásait fedezni.

Ilyen körülmények közt igazán aggódnia nézhetünk a tél elé, mely tele lesz nyomorral, jajszóval és siralommal. Ha soká tart még e szárazság, beköszönhet az inség és elégedetlenség.

Legyünk azért elkészülve a legrosszabbra.

Felhívás.

Valamennyi sz. kir. és törvényhatósági joggal felruházott város főlevéltárosaikhoz.

Miután azon megtisztelő megbízást adtátok, hogy a sz. kir. és törvényhatósági városok levéltárosaikat kedvezőbb fi-
zető osztályba sorolásának ügyét előkészítsem, tisztelettel ér-

tesítlek benneteket, hogy 1911 augusztus hónap 26-ikán d. e. 10 órakor értekezletre gyűlünk össze Budapesten a Pannónia szálló I. emeleti társalgó termében.

Tekintettel arra, hogy a városi törvény most készül és tekintettel arra, hogy a sz. kir. és törvényhatósági joggal felruházott városok levéltárosaik joggal kívánhatják helyzetük javítását, felkérlek benneteket, hogy a mondott napon szíveskedjete Budapestre megjelenni, amely alkalommal az általam megszerkesztett és a Nagyméltóságú Belügyminiszter Urnak átnyújtandó memoráandumot is megvitátjuk.

Megjelenésükről szíveskedjete engem legkésőbb augusztus hónap 12-ig értesíteni.

Kartársi szeretettel

Debreczen, 1911 július 29-én.

Konoz Ákos,
főlevéltáros tb. tanácsnok.

Mirek.

— **Rásó István miniszteri segédtitkár.** A hivatalos lap a következő királyi kéziratot közli:

A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Rásó István miniszteri fogalmazónak a miniszteri segédtitkári címet és jellegű adományozom.

Kelt Lainzban, 1911. évi július 7-én.

Ferencz József s. k.

Khuen-Héderváry Károly s. k.

A kinevezéshez szívből gratulálunk, mert az érdemes férfiut éri.

— **A kereskedelmi és iparkamara új alelnöke.**

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara ipari szakosztályának Szent-Királyi Tivadar elnöklésével tartott ülésében foglalkozott ez osztály elnökségében beállt változással. Sajnálattal vette tudomásul Stegmüller Árpád alelnök, iparosztályi elnök lemondását, ki erre szerfölött nagymérvű magánelfoglaltsága miatt kényszerült s jegyzőkönyvileg fejezte ki érdemes munkássága iránt méltányoló elismerését. Azután abban állapodott meg az ipari osztályülés, hogy elnökéül Debreczeni Lajos husnaggyiparost kéri fel, aki ugy iparában, mint évtizedek óta a közügyek terén is kiváló érdemes és önzetlen tevékenységet fejt ki.

— **Közigazgatási bejárás a városházán.** Csütörtökön tartották meg a villamos vasut új kitérőinek és vonalmeghosszabbításának engedélyezésére vonatkozó közigazgatási bejárás tárgyalást a városháza közgyűlési termében. A tárgyaláson, amelyet a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Hieronymi Pál vasuti és hajózási felügyelő vezetett, Debreczen város képviselőjében Aczél Géza főmérnök, Jeney Szabó Miklós tb. főkapitány, Dóczy Emil dr. alügyész, Fejér Ferenc dr., Mányi József műszaki tanácsos, a villamos vasut képviselőjében Majerszky Mihály igazgató és Erdélyi Vince főmérnök jelent meg, az érdekelt háztulajdonosok részéről néhányan. A bizottság engedélyezte a vonalak meghosszabbítását a Lukács Vilmos-féle telepre, a hordógyárhoz és az új kitérőket. Nyugoti-utcai kitérő a Széchenyi-utcától a Miklós-utcáig terjed. Kikötötte itt a város, hogy a teher- és személyforgalmat is e vonalokról a városon keresztül nem szabad lebonyolítani s csupán az éjszakai utolsó pallagi vonatnak szabad a városon keresztül haladnia. Több érdekelt háztulajdonos tiltakozást jelentett be, azonban ezeket a bizottság nem vette figyelembe.

— **A debreczeni csata évfordulója.** A debreczeni csata évfordulóját, mint minden évben, úgy az idén is kegyelettel ünnepli meg a város közönsége, amit bizonyít a városi Tanács közvetlen felhívása, mely az ünnepség programját is magában foglalja. A felhívás egész terjedelmében így hangzik:

Debreczen polgársága! Dicsőséges szabadságharcunk egyik szomorú évfordulójához érünk ismét augusztus hó 2-án. Szomorú nap, de emlékezetes! Alig kilencezer maroknyi magyar sereg vitéz bajnokai vették fel itt a mi városunk nyugati határán a küzdelmet a tulnyomó számban előtörő orosz hadsereggel. Honvédeink haláltmegvető önfeláldozása nem volt képes feltartóztatni tiszszerte nagyobb ellenét. — Győzött a tulerő s keresztülgázolt városunk utcáin a zsarnok elnyomók dúló serege. Két emberöltő-kor merült 1849 augusztus 2-ik napja óta az örökkévalóság tengerébe. De a lezajlott küzdelmes évek sem feledtethetők el, miként harcoltak, mint vézettek el vitéz honvédeink akkor, hogy megtámadott hazánk féltett szabadságát megvédjék a zsarnokok elnyomó hatalmától. Ez évben is felkeressük hát a bemohosodott sirhantokat. Megemlékezünk a névtelen hősről, kiknek piros vére áztatta városunk földjét. Elmegyünk ez egyszerű sirokhoz, hogy az alattuk alvók honszerelméről emlékezve a honszerelmű tüzetől lelkesüljünk s dalt zengve dicsőítsük emlékeiket, kik a hazáért, a szabadságért küzdve vézettek el. És elmegyünk, hogy lelkesedést merítsünk a nagy idők emlékeiből, hogy megtanuljunk ott küzdeni ésszel, küzdeni munkával s ha kell: életet és vért áldozva — hazánk jólétéért, szabadságáért. Az ünnepély programja: 1. Gyülekezés a református főiskola udvarán, augusztus 2-án, délután 3/45 órakor. 2. A „Petőfi-dalkör“ előadása és a Petőfi-szobor megkoszorúzása. 3. Kivonulás a honvéd sirokhoz az „Egyetértés“ dal- és zeneegylet vezetésével. 4. A honvéd-siroknál: a „Kossuth-dalkör“ éneke. 5. Emlékbeszéd. Tartja: *Zöld József*, városi t. jegyző. 6. Debreczen sz. kir. város nevében az emlékszobor megkoszorúzása *Dr. K. Tóth Mihály* tanácsnok által. 7. A „Kossuth-dalkör“ éneke. 8. Alkalmi

költemény: *Nemes Imre*, III éves hittanhallgató. 9. Himnus Énekli a közönség. Az agghonvédek a menettel kocsin vonulnak ki. Az ünnepély pontban 5 órakor kezdődik.

— **Debreczen és az EMKE.** Az EMKE szeptember hónap 8-án és 9-én tartja meg ünnepségek keretében fennállása 25 éves jubileumát, melyre városunk Tanácsát is meghívta. Az ünnepségre a Tanács dr. K. Tóth Mihály tanácsnokot küldte ki.

Szerkesztői üzenetek.

Hoffmann Endre Spalato, **Molnár Mihály** Hódmezővásárhely, **Sz. Szigethy Vilmos** Szeged, **Tóth Ferenc** Temesvár, **Nyíry Dániel** Miskolc, **Bizsaff Károly** Baja, **Fodor L.** Szatmár. Leveleteket vettem, csatlakozásokat köszönöm, az összejövétel napját jóelőre tudatom.

Por és melegség. A cikket nem közölhetem, mivel személyes támadásoktól hemzseg. Átalakítása pedig sok időt venne igénybe. Egyebekben megjegyzem, hogy ilyen emberirtó hőségben az ajánlott módszer ugysem vezetne célhoz, eltekintve a nagy költségtől.

Sz. K. Helyben. Fogalmunk sincs arról, hogy ki lesz az új főszerkesztő. Tessék azonban meggyőződni abban, hogy az üres hely bizonyára érdemes férfival lesz betöltve.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »
KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.
(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betűrebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.

1911. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Debreczen sz. kir. város az általános vízvezeték építési munkálataira, illetve az összes vascsövek és szerelvények szállítására nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet.

A munkálatok a következő csoportra oszlanak:

- I. Földalatti betonépítési munkák.
- II. Magas építési munkák.
- III. A szivattyu-telep gépészeti berendezése.
- IV. Az öntöttvas csövek szállítása.
- V. Vízvezeteki szerelvények szállítása.
- VI. Szerelési munkák.
- VII. A viztorony vaslemez medencéjének szállítása és szerelése.
- VIII. Telefon és villamosjelző berendezés.
- IX. Vizmérők szállítása.
- X. Házciklakozások és magán vezetékek létesítése.
- XI. Vasbeton viztorony.

Az ajánlati költségvetések alapjául a m. kir. O. V. I. közegészségügyi mérnöki osztálya által készített tervek szolgálnak. A II-ik csoportban felvett viztorony építésére azonban a XI. csoportban önálló alternatív ajánlat is tehető, amely teljesen vasbetétes betonból is költséghelhető; azonban ez esetben az általános tervek: hosszmetset, alaprajz a szükséges keresztmetsetek, nézet, legalább 1 : 200 mértékben, valamint a statikai számítások csatolandók, a költségvetés pedig részletesen kidolgozandó. Vasbeton ajánlat esetén ajánlattevő tartozik írásban garantálni, hogy a medence elkészítése után 3 hónappal teljesen vízáró lesz.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok szabályszerűen lepecsételve 1911. év augusztus hó 24. déli 12 óráig a városi polgármesteri hivatalba adhatók be, vagy posta útján küldhetők. Az ajánlatok borítéka a következő felirással látandók el: „Ajánlat Debreczen sz. kir. város vízvezeteki munkálatainak csoportjára“

Az ajánlatok 1911 év augusztus hó 24-én délután 3 órakor a város tanácstermében fognak felbontatni, amely alkalommal ajánlattevők, vagy meghatalmazott képviselőjük jelen lehetnek. Elkésve, távirati uton érkezett, valamint oly ajánlatok, amelyek a hirdetés bármely pontjának nem felelnek meg, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok kizárólag a városi mérnöki hivatalban kapható űrlapokon tehetőek. Ajánlat adható be az összes csoportokra is, egy vagy több munkacsoportra is, oly kikötés azonban, mely szerint valamelyik ajánlat csakis két vagy több munkacsoport egyidejű elnyerése esetére érvényes, figyelembe nem vétetik.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a m. kir. belügyminiszter által 83.000/1907. sz. alatt kiadott közszállítási szabályrendelet 25. §-ában körülírt végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azok az ajánlattevők, akik eddig a várossal üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, azok értékére való tekintet nélkül, szabadon választhat s hogy esetleg újabb árlejtést hirdethessen.

Az ajánlattevők 250.000 korona végösszegig 5 százalék, azonfelül 2 százalék bánatpénzt tartoznak készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a város pénztáránál 1911. évi augusztus hó 23-án déli 12 óráig letenni s az erről szóló elismervényt ajánlatukhoz csatolni.

A munkálatokra csakis magyar honos s egyuttal Magyarországon bejegyzett és előirt munkálatok elvégzésében több évi gyakorlattal rendelkező szakcégek pályázhatnak és akik szakképzettségüket igazolni képesek; a közszállítási szabályrendelet 16. §-a 11. pontjának figyelembe vételével. Nem szakcégek ajánlata figyelembe nem vétetik. — A IV. csoportra külföldi gyártmánnyal is lehet pályázni.

A kiirási, ajánlati mintákért, következő díjak fizetendők:

1. Általános feltételek, szerződési minta, pályázati feltételek stb.-ért 3 korona.
2. Minden munka csoport részletes feltételei s költségvetési űrlapjáért külön-külön 2 korona.
3. Az egész kiirási műveletért együtt 20 korona. Beszerezhetők a városi mérnöki hivatalnál (Simonffy-utca 2. sz.)

Debreczen, 1911. évi július hó 20-án.

A városi tanács.